

"A KÉT TENGER CSATORNÁJA"

Hogyan valósította meg a fáraók álmát Lesseps Ferdinánd?

Copyright by Délmagyarország

Irá: Dr. Kemény István

November tizenhetedikén reggel hat órákor végre valahára megkezdődhetnek a megnyitási ünnepségek. A különböző nemzetek hajói díszesen fellobogózva, hosszú sorban vonulnak végig a csatornán. A hajók élén büszkén balad a francia császár jachtja, az Aigle, fedélzetén Eugénia császárnéval és Lesseps Ferdinánddal. A parton a pasa fogadja az illusztris vendégeket. A fogadással megkezdődik az ünnepségek áttekinthetetlen láncolata. Három napon és három éjen keresztül folyik a pezsgő a csatorna mindkét partján. Minden vendég a pasa szímlájára mulat.

Három nap — házmillió frank

A három nap elmúltával felállítják az ünnepségek mértékét. Ismailnak csak egy századhoz jutott a szuezi csatorna megnyitása.

Lesseps felé a világ minden részéből özönlenek a kitüntetések és reudjelek. Néhány napig a világ leghíresebb emberének érezheti magát. Szinte lélekzethez sem jut az újságírók rohamától. Az egyik megkérdezi:

— Ugy-e boldognak érzi magát? Ennél szebb nap nem is lehetne az életében.

Elgondolkozva válaszol:

— Boldog vagyok valóban. Bár én egy pillanatig sem kételkedtem abban, hogy sikerülni fog. Ami azonban azt illeti, hogy ez lenne életem legszebb napja — hát Istenem, ilyet senki sem állapíthat meg előre. A jövőbe nem pillanthatunk.

Az újságírók érzik, hogy valamit forgat a fejében. Mintha máris új tervvel foglalkoznának.

Néhány nappal később kiderül, hogy ünnepségek, felköszöntők, rendfelfuflások közepette mi járt az eszében. Ismailiában oltárhoz vezeti Helene de Bragard kisasszonyt. Európa leghíresebb embere ekkor hatvanöt évesztendő, a leány huszonegy. Eppen összeillenek tehát... Ebből a második házasságából az évek során tizenkét gyermeke születik.

A csatornát tehát átadják a forgalomnak. Nemcsak Lesseps, hanem mindenki úgy érzi, hogy a nagy munka ezzel véget ért. Pedig az igazi bonyodalmak csak most kezdődnek.

A pénzügyi bajokról már volt szó. A tartozások egyre növekednek, kivétel út senki sem lát. A mind túrelmetlenebbül jelentkező hitelezőket egyelőre igyekeznek megnyugtatni:

— Legyenek türelmekkel, a rendezési tárgyalások már folyamatban vannak és mindenki megkapja a magáét. Hiszen abban a pillanatban, amikor a rendszeres forgalom megindul, egy csapásra rendbejön minden.

Konkurrens csatorna?

Tulzott optimizmus ez, hamarosan kiderül. A Suez-csatorna Társaság pénzügyi helyzete egyre romlik. A régi adósság terhe folyton nyomja őket, a bevétel pedig olyan kevés, hogy az adminisztratív költségeket is alig fedezi. A tartozások törlesztésére, vagy akár a kamatok megfizetésére gondolni sem lehet. Ezt egyetlen adat mindennél világosabban bizonyítja. Az első év folyamán mindössze négyszázhetven hajó halad végig a csatornán 120.000 tonna ártartalommal. Tonnánként tíz frankot kell leróni áthaladási díj címén. Ez összesen 4.200.000 frank. Mi ez a pénz a tartozásokhoz és a rezsikhez képest?

Vannak persze egyéb bajok is. Az emberek a szokás rabjai. Tudomásul veszik, hogy megnyitott a szuezi csatorna, de amikor utnak indulnak, mégis csak azt mondják:

— Ezek hosszú sora óta a Jóréménység-tóra mentén baladtunk el.

Igaz, nagy kerülő. De baj sose történt. Ki tudja, milyenek a hajózási viszonyok ebben a csatornában? Maradjunk meg a bevált régi út mellett.

A másik baj a tíz frankok körül robban ki. A csatornatársaság szempontjából kevés ez az összeg, de a hajók szempontjából annál több. Egyik tiltakozás a másikat követi és miután a keresztülhaladó hajók hetvenöt százaléka angol gőzös, a legnagyobb felháborodás éppen Angliában tör ki. Hiába, itt már amugy sincs jó hangzása a szuezi csatorna nevének.

Már-már mozgalom indul meg Lesseps teljes bojkottálására. Angol mérnökök hosszas számításokat végeznek arra vonatkozólag: mennyibe kerülne — egy konkurrens csatorna megépítése. A végén azonban a kormány lefújja az egészet. Viszont nem akadályozza meg, hogy a sajtó egyre gyakrabban és egyre élesebben vessen fel a kérdést:

— Lehetséges az, hogy egy csatorna, amely a legrövidebb és leggyorsabb összeköttetést jelent India felé, amelynek forgalmát hetvenöt százalékban angol hajók bonyolítják le, félig francia, félig egyiptomi társaság kezében legyen? Összeegyeztethető ez Anglia presztizsével?

Ezzel a kérdéssel új fejezet kezdődik Suez történetében.

Lesseps látja, hogy a helyzet egyre súlyosabbá válik. Lassanként már

kezd megharagkozni a társaság eladásának gondolatával. Nem hivatalosan informálódni kezd különböző országokban: hogyan fogadnák a dolgot. Politikai szempontból sehol sem mért fel kifogás. Csak éppen kiderül, hogy senkinek sincs a dologhoz pénze.

Először Franciaországban kitérletezik, a válasz azonban egyenesen elutasító. Veszett háború után egy ország sem gondol távoli csatornák megvásárlására. Azután bármilyen fantasztikusnak lássék is a dolog — megkísérli kitanulmányozni az angol felfogást. Gladstone egy ízben már bebizonyította, hogy tisztában van a csatorna jelentőségével. A megfelelő pillanat azonban még nem érkezett el. Egy befolyásos angol pénzügyes jár közbe Gladstone-nál, aki végighallgatja az előterjesztést, azután így válaszol:

— Megkapjuk mi még ezt a csatornát sokkal olcsóbban is.

Ugyanakkor, amikor a szuezi társaság feje fölött egyre magasabbra tornyosulnak a hűlámok, anyagi bajok jelentkeznek Egyiptomban is. Ismail pasa szintén kissé elszámította magát. A reprezentációs költségek nagyon magasra nőnek, ama bizonyos háromnapos megnyitási ünnepség százmillióját pedig szintén lehetett volna jobb helyre is fordítani.

(Folytatjuk.)

Kielégítő termést várnak a szegedi paprikások

Az időjárás és az elemi csapások hatása a paprikaföldeken — A bácskai részek visszatérésevel tízenegyszer holdra növekedett az engedélyezett szegedi paprikatermő terület

(A Délmagyarország munkatársától) A mezőgazdasági tényezők feszült figyelemmel kísérik Szeged legfontosabb mezőgazdasági terményének, a paprikának fejlődését, ami érthető is, ha meggondoljuk, hogy a város agrár lakosságának tekintélyes része foglalkozik fűszerpaprika termesztésével s ugyancsak tekintélyes rétegek foglalkoznak a paprika feldolgozásával és forgalombahozatalával is. A szegedi paprika nagy multra visszatekintő hírneve és világszerte elismert kitűnő minősége mindig a város legfontosabb kérdései közé sorolták a paprikagyűgyeket s meg kell állapítani, hogy az illetékes hatósági tényezők mindent elkövetnek, hogy ne csak megőrizték, hanem továbbfejlesszék a szegedi paprika minőségi és mennyiségi termelését. A Bácska visszatérése jelentős változást hozott a szegedi paprikatermelésbe, amennyiben a paprikatermelés szegedi körzete lényegesen kibővült. A földművelésügyi kormányzat a „Szeged és Szegedvidéki Fűszerpaprikatermelők Szövetsége” részére kijelölt területhez csatolta a horogosi, martonosi és a többi környékbeli felszállt paprikatermelő területeket is, amelyek azelőtt is egységet alkottak a szegedi területekkel, de husz éven át a szerb mezőgazdaságnak, iparnak és kereskedelemnek dolgoztak s mint külön paprikafajta jelentettek konkurrenciát a szegedi paprikának a külföldi értékesítésben. A délvidéki ré-

szek felszabadulása előtt átlagosan 7-8 ezer holdon termeltek a szegedi paprikatermelők, a bácskai területek csatlakozása folytán a szegedi körzetben engedélyezett paprikatermőterület 11 ezer holdra emelkedett. A paprikatermelők szövetségétől nyert értesülés szerint az elmúlt évek tapasztalata alapján a paprikatermelési engedélyek átlagosan egy holdra lehet venni, ami azt jelenti, hogy a szegedi körzetben hozzávetőleges számítás szerint ma 11 ezer engedéllyel rendelkező paprikatermelő van.

Sajnos azonban mindez nem jelenti egyúttal azt is, hogy ez a 11 ezer termelő tényleg 11 ezer holdon termelne az idén paprikát. A tavaszi időjárási körülmények s főleg az árvizek ezen a téren is sok kárt okoztak. Az engedélyezett területek nagy részén vagy elkészt a palántázás, vagy egyáltalán nem lehetett azt elvégezni, mert még a nyár elején is állott víz a földön. A szövetség a bejelentések alapján most állítja össze a kimutatást arról, hogy mekkora az engedélyezett területek elemi csapások miatt megműveletlen része s ezt jelenteni fogják a központnak, illetőleg ezen keresztül a földművelésügyi miniszternek.

A megművelt területek terméskilátásairól beszélgettünk Papp József törvényhatósági bizottsági taggal, a paprikatermelők szövetségének elnökével, aki a következőket mondotta:

— Az idei terméskilátásokat sok

tényező befolyásolja. A tavaszi árvizek és a kedvezőtlen időjárási helyzet mellett erős befolyással van a termés alakulására a nyár nagy szárazsága is. A termésnek nem használtak ezek a körülmények általában, mint a többi termény beérésénél tapasztalható, itt is lehet késésre számítani. Mindezek ellenére azonban, ha nem is valami hatalmas, de kielégítő paprikatermésre számíthatunk, amit főleg annak köszönhetünk, hogy a paprikát az idén megkímélte mindenféle járványos betegség.

Megtisztították a Szerbiát a partizánoktól

Zágráb, július 15. A szerémségi erdőkben az utóbbi hetek folyamán a legnagyobb ütközet zajlott le a partizánok rejtőző csoportja és erős horvát katonai és usztasa egységei között. A reguláris katonaság körülvette a Beocsin nyugotti erdőrészt és a csapattestek egész a fruska-gorai Vénac üdülőtelepéig fejlődtek fel. Megállapították ugyanis, hogy ezen a részen üttették fel tanyájukat az utóbbi napokban állandóan renitenskedő szabadesapatok, rettegésben tartva a lakosságot és bizonytalanná téve a közbiztonságot. Hétfőn Zágrábból két katonai repülőgép jött a pétervárad helyőrség katonáinak segítségére, állandóan ott keringett a buvóhelyek fölött, bombázta azokat és eredményes felderítéssel járult hozzá az ütközet sikeréhez. A csapatok közelharcában nagy győzelmet arattak a pétervárad helyőrség katonái. Nyolcszáz partizánt fogtak el. Az ütközet eredményeként nagyon sok halott maradt a küzdőtéren.

A horvát katonaság vesztesége 17 halott és 74 sebesült. A hétfői csata után biztosra vehető, hogy a szerémségi hegyekben rejtőző partizánok végnapjaikat élik, felderítő gépek figyelik állandóan mozgásukat. Az elfogottak között 35 nő is van, főleg fiatalabbak, közöttük több intellektuel. A szabadesapatok nő tagjai férfiruhában jártak és teljes katonai felszereléssel vettek részt a harcokban. Az erdőrészt megtisztítása tovább folytatódik.

Politzer Andor és testvére, Ilonka az összes rokonság nevében fájdalommal jelenti szeretett édesanyjuknak,

őzv. Politzer Mórné

szül. GROSZ MALVIN

elhunytát.

Temetése f. hó 16-án délután 4 órákor a cinteremből.

Lövinger Adolfné, gyermekei és unokái fájdalommal tudatják, hogy imádott férje, illetve apa, após, nagypapa és rokon,

Lövinger Adolf

f. hó 14-én 76 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése csütörtökön d. u. fél 5 órákor lesz a cinteremből. Különvillamoskocsi 4 órákor indul a Dugonics-térről. Részvétlétogatosok mellőzését kérjük